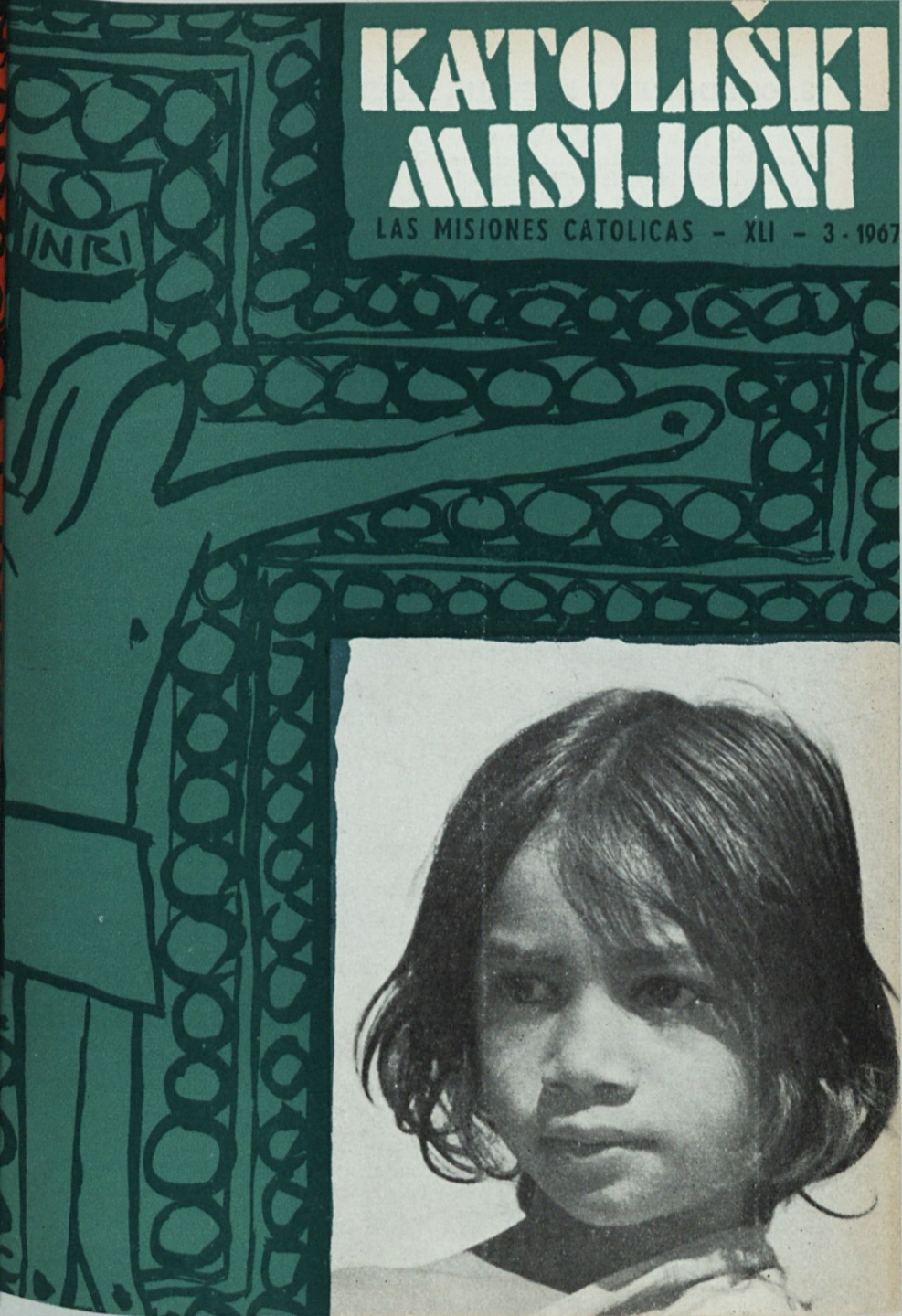

KATOLIŠKI MISIJONI

LAS MISIONES CATOLICAS - XLI - 3 - 1966

3.000 DOLARJEV V REŠEVALNI SKLAD KATOLIŠKIH MISIJONOV

Spet se je nekaj prijateljev tega slovenskega misijonskega lista pridružilo številnim, ki so že preje darovali svoj prispevek. Naj objavimo njih imena in darove, njim v priznanje in v zahvalo, ostalim v zgled in posnemanje:

Jože Medved, Toronto, 5 dol.
Rudolf Skaemlec, Mendoza, Argentina 500 pesov.
Rojaki na Koroškem, 1.510 šilingov.
Dr. Jože Dobovšek, 1.000 pesov.
Loboda Marijan, Ramos Mejía, 2.000 pesov.

Jakob Kranjc, Kanada, 20 dol.
Družina Pikec, Ramos Mejía, 600 pesov.
Družina Kuhelj, Ezeiza, 500 pesov
N. N., Slovenska vas, 500 pesov.
Marija Stržina, Stiring-Wendel, Francija, 100 N. Fr.

S tem se je termometer tega sklada dvignil za približno 120 dolarjev, tako da znese vse dosedaj nabrano okrog 390 dolarjev. Precej daleč smo še od cilja, a približujemo se mu. Naj bi dosedanji plemeniti darovavci našli čimprej čim več posnemovavcev!

DAROVI ZA MISIJONE

ZA POSAMEZNE MISIJONARJE

Za o. Tomažina D. J.: N. N., Kanada, 8 dol.; N. N., Argentina, 50 dol.

Za o. Obala: N. I., Francija, 20 NF; Goriška: N. N., 5.000; N. N., 6.000; č. g. A. Jerman 11.000, razni 26.000 Lir.

Za č. g. Štanta: Goriška, N. N., 5.000 Lir; Sv. Ivan, Gorica, 5.000 Lir; N. N., (za njegove gobavce) 50.000 Lir.

Za m. Terezijo v Indiji, N. N., 560 šilingov (Koroška).

Za s. Merhar: Marija Ilija, Venezuela, 50 dolarjev.

ZA VSE SLOVENSKE MISIJONARJE

Rojaki na Koroškem (po Dušno-pastirskem uradu), 15.000 šilingov.

Avstralija: Marija Martin, 13 avstr. dolarjev; Mirko Cuderman, 8 avstr. dol.

Argentina: 1.000 pesov, neimenovani, Slovenska vas; izkupiček 16. misijonske veletombole 540.200 pesov (2.000 dolarjev).

Goriška: Sv. Ivan, Gorica, 20.000; Marijina družba, Gorica, 203.860; V. V., 5.000; Otilija 1.000; J. Z. 5.000; N. N., Podgora, 6.000; N. N., Gorica, 100.000; N. N., Gorica, 15.000; N. N., družbenica, 20.000; Sv.

Ivan, Gorica, 27.000; več neimenovanih ob raznih prilikah, 57.200 Lir.

ZA DŠV IN DSD

Družina Golob, Luján, 300; Glavan Neža, Ramos Mejía, 150; Novak Pavle, Ramos Mejía, 300; Družina Gričar, 800 pesov.

TISKOVNI SKLAD „KM“

Ivan Skopin, Noranda, Kanada, 1 dol.; Anton Kranjc, Sudbury, Can., 3 dolarje; N. N., Cartier, Kanada, 2 dolarja.

JABZ

Rupnik Ana, Churruca, za Bar. beatificacijo, 1.000 pesov; N. N., Gorica, 5.000 Lir; N. N., Gorica, za Baragov vestnik, 800 Lir.

ZA BARAGOVO MISIJONIŠČE

600 avstralskih dolarjev, N. N. Avstralija; 4.000 Lir, N. N., Gorica.

ZA MISIJONE

N. N., Villa Madero, vzdrževalnina bogoslovca v Indiji (prvi obrok), 15.000; pesov; Misijonski krožek ob mis. prireditvi na Misijonsko nedeljo v Mendoza, 3.400 pesov; brata Žitnik, Slovenska vas, 600 pesov; družina Kuhelj, Ezeiza, 1.000 pesov; Apolonija in Zvone Beltram, 2.000 pesov; č. g. Štefan Novak, 400 pesov.

VSEM TISOČKRAT BOG POVRNI!

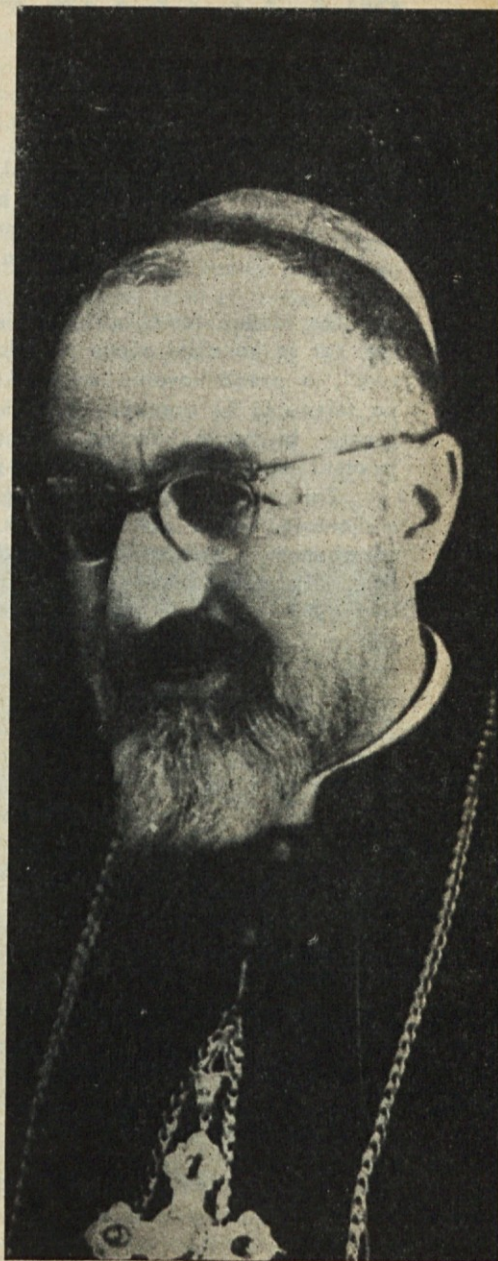
Poseben poklic zaznamuje tiste, ki imajo primeren naravni značaj, jih usposabljaajo naravni darovi in bistro-
umnost ter so pripravljeni sprejeti mi-
sijonsko delo bodisi kot domači ali
zunanji duhovniki, redovniki ali laiki.
Poslani od zakonite oblasti odhajajo
v veri in pokorščini k tistim, ki so da-
leč od Kristusa, odločeni za delo, za
katero so bili poklicani kot služabniki
evangelija, „da bi tako postala dari-
tev poganov prijetna, posvečena v Sve-
tem Duhu“.

Za tako odlično nalogo pa bodoči
misijonar potrebuje posebno duhovno
in nrvastveno vzgojo. Biti mora voljan
začenjati, vztrajen za nadaljevanje,
stanovitven v težavah, potrpežljiv in
pogumen v prenašanju samote, utruje-
nosti in neuspehov. Ljudem se bo mor-
al približati z odprtim srcem, poverje-
ne mu naloge rad sprejemati, veliko-
dušno se bo prilagodil tudi tujim na-
vadam ljudi in različnim okoliščinam,
v slogi in medsebojni ljubezni bo druž-
no delal s sobrati in z vsemi, ki isto
delajo, da bodo na ta način obenem
z verniki v posnemanju apostolskega
občestva eno srce in ena duša.

Misijonar naj bo poln žive vere in
neomajnega upanja, mož molitve, ki
je prežet z duhom moči in ljubezni
in razumnosti, zadovoljen s tem, v če-
mer je; v duhu žrtve naj na svojem
telesu nosi okrog Jezusovo umiranje,
da bo Jezusovo življenje delovalo v
tistih, h katerim je poslan.

Misijonski odlok

*Vodja vsega misijonskega dela, prefekt
Propagande kardinal Agagianian.*

MISIJONAR

FRANC SODJA CM

Misijonski molitveni namen za marec:

da bi bili misijonarji popolnoma pripravljene in bi mogli zadostiti potrebam, ki jih terja duhovno življenje in apostolsko delo.

Na idejnih temeljih, ki jih je postavil misijonski odlok, sloni tudi vse, kar so koncilski očetje povedali o misijonarjih. Ko govorimo o „novem“, o preoblikovanju misijonske miselnosti, zlasti misijonskega dela na terenu in še posebej, ko Cerkev danes stavi toliko zahtev na misijonarje, bi moglo kakemu staremu misijonarju, ki je vse svoje življenje posvetil misijonom, postati tesno pri srcu.

Zato je prav, da ponovimo tisto besedo, s katero koncil pozdravlja misijonarje. Odlok izzveni v vzklik, ki je pozdrav, pohvala in priznanje, vse obenem: „Vse glasnike evangelija pristrčno pozdravljajo, predvsem pa tiste, ki zaradi Kristusovega evangelija trpe preganjanje, in se pridružujejo njihovim mukam.“ Temu uradnemu pozdravu se pridružujemo vsi slovenski prijatelji misijonarjev in na tem mestu iskreno pozdravljamo naše misijonarje. Naj jim bo v zadoščanje naša iskrena izpoved, da smo ponosni nanje in na njihovo delo!

V poglavju o misijonarjih Cerkev bodočim misijonarjem v resnici stavi pred oči tako visok ideal in nalaga toliko zahtev, da bi se utegnil marsikateri mlad človek ustrašiti. Tudi njim je treba reči, da iskrena ljubezen do misijonskega dela nadomesti, kolikor bi kdo imel pomanjkljivosti v svojih naravnih sposobnostih, še več pa bo nadomestila milost, ki bo dala rast temu, kar bodo misijonarji sejali.

MISIJONSKI DUH

Pravzaprav bi moral biti vsak kristjan tako poln misijonskega duha, da bi mogel vsakdo nastopiti misijonsko pot. Sodobni bogoslovni učenjak jezuit p. Rahner pravi takole: „Bodoči kristjan ne bo tesnobno pregledoval statistike, da bi ugotavljal, če je Cerkev res največja verska organizacija in če raste hitreje ali počasneje kot svetovno prebivalstvo. Preprosto bo šel v svet z misijonsko gorečnostjo in bo pričeval za Kristusovo ime. V 'poganih' bo gledal anonimne - brezimne kristjane in pri 'spreobračanju' bo pomagal odkrivati njihovo pravo vsebino. Cerkev je namreč zakrament odrešenja za ves svet.“

Iz tega duha morajo rasti zlasti tisti, ki so v misijonsko delo posebej poklicani, ti namreč po besedah misijonskega odloka „kot svojo posebno dolžnost sprejmejo službo oznanjevanja evangelija“. To je „poseben poklic“, ki zahteva tudi „poseben naravni značaj“. Vse, ki so v misijonski poklic posebej poklicani, „usposabljaajo posebni naravni darovi in bitroumnost in so pripravljeni sprejeti misijonsko delo“. Misijonar pa je lahko domačin ali tujec, duhovnik, redovnik ali laik. S tem je dokončno Cerkev opredelila pojem misijonarja.

Od poklicanih Cerkev zahteva najprej misijonskega duha. Skoro bi mogli reči, da je v njenem izražanju neka nadnaravna romantika: odpovedati se morajo sebi in vsemu, kar so doslej imeli za svoje, postati morajo vsem vse, na delo morajo iti z veliko potrpežljivostjo, velikodušnostjo, prijaznostjo, nehinavsko ljubeznijo, prelivanjem krvi, če bo potrebno.

Cerkev se je v odloku pokazala realista. Dobro se zaveda, kam pošilja misijonarje, zato ni dovolj neka zasanjana zagledanost, vsakdo mora računati z vso trdoto misijonarjevega življenja. Koncilski očetje kar grobo opozarjajo: biti mora „voljan začenjati, vztrajen za nadalje-

Na praznik Razglašenja Gospodovega v baziliki sv. Petra. Sveti oče sredi bogoslovcev Propagande; med njimi je posebna skupina kitajskih duhovnikov

vanje, stanovitven v težavah, potrpežljiv in pogumen v prenašanju samote, utrujenosti in neuspehov, zadovoljen s tem, v čemer je, sam sebe naj popolnoma žrtvuje."

V tem notranjem zadržanju Cerkev pogleda na misijonski poklic ni spremenila, ampak ga še poglobila in se trdno zaveda, da bo delo uspevalo le tedaj, če ga bodo vodili ljudje silnega duha, pa ne le v prvih letih misijonskega življenja, ampak vse do smrti.

VSESTRANSKA PRIPRAVA

Če naj bo notranja priprava misijonarja enaka apostolski dobi, potem je treba povedati, da zunanja priprava od sodobnega misijonarja zahteva neprimerno več.

Zadnja stoletja so Cerkvi prinesla bogatih izkušenj in zlasti razočaranja. Od prve svetovne vojne sèm je klicala k prenovi pojma misijonarja v sodobnem misijonskem svetu.

Tu pa res ni več romantike, ko bi zadoščala gorečnost, s katero so hodili v misijone misijonarji prejšnjih stoletij in so in bodo v tem ostali zgled; toda prezrli so drugo stran priprave: razumsko, kulturno pripravo na misijonsko delo. Tako se je zgodilo, da po desetletjih misijonskega dela marsikateri niso znali jezika domačinov, niso spoznali njihove omike in niso imeli niti volje, da bi se vživljali v nov svet. Tako so ostali tujci in tujka je v misijonskem svetu ostala Cerkev.

Prelom je popoln. Cerkev danes zahteva poleg močne duhovne priprave tudi pripravo na uspešno misijonsko delo.

Ta priprava je trojna. Najprej morajo bodoči misijonarji in to duhovniki, redovniki in laiki in tudi tisti, ki gredo na misijonsko delo le za nekaj časa, zagrabiti za „študij misiologije“, to je poznanje nauka in cerkvenih predpisov glede misijonske dejavnosti, spoznanja poti, ki so jih oznanjevalci evangelija v teku časov prehodili, kakor tudi sedanjega stanja v misijonih“. Ko je 11. oktobra 1966 bilo izdano navodilo, ki še podrobneje razčlenjuje misijonski odlok, je v njem posebej rečeno, naj bo v vsakem semenišču v rednem pouku vpleteno vse to, kar se je do zdaj le tu in tam na misijonskih odsekih predavalo. Cerkev hoče, da bo sleherni bodoči duhovnik v vseh teh vprašanih „doma“.

Seveda pa vse to toliko bolj zahteva od redovnih ustanov, ki se izrečno posvečajo misijonskemu delu.

Prvo je torej splošen misijonski razgled: zgodovinski in sedanji položaj, tako misijonska miselnost kakor misijonski položaj in misijonska problematika na terenu.

Druga priprava misijonarjev je študij kulture misijonskih narodov. „To velja za vse stroke, s katerimi se pripravljajo za bodoče delo, da si pridobijo splošno poznanje narodov, kultur in verstev ne le glede

preteklosti, ampak tudi glede sedanjega časa. Kdor bo namreč šel k tujemu narodu, naj zelo ceni njegovo dediščino, jezike in običaje."

V posameznih misijonskih pokrajinah so škofovske konference izdale kar nekaj pravilnik, kaj vse mora misijonar obvladati. Ponekod bodo misijonarji morali delati iz vsega tudi izpit, preden bodo vrženi v misijonsko delo. Kajti odlok čisto jasno pravi, da bo treba vse znanje, ki so si ga pridobili še doma, „dopolniti tako, da se še bolj seznanijo z zgodovino, družbeno ureditvijo in običaji narodov, da poglobijo spoznanje moralnega reda in verskih predpisov kakor tudi v globinah duše skritih nazorov, ki so jih narodi izoblikovali na podlagi svojih svetih izročil o Bogu, svetu in človeku". Izraz za izrazom, beseda za besedo je polna vsebine, saj hoče Cerkev, da misijonarji poleg popolnega obvladanja jezika prodro v njihovo vero, omiko, socialno življenje, moralno gledanje in celo v sveta izročila, v nazore skrite v dušah. To pa bo mogoče le tedaj, če bodo misijonarji še pred odhodom v misijone doma opravili temeljit študij predpriprave in splošnega razgleda.

Odlok gre še dlje. „Nekateri naj se pripravljajo še bolj temeljito." Ti so odločeni za „posebne naloge". Ti strokovnjaki bodo potem „mogli drugim misijonarjem s svojo izobrazbo pomagati pri misijonskem delu, ki je posebno v naših časih polno težav, pa tudi lepih priložnosti". Ti strokovnjaki bodo zlasti zdaj po koncilu misijonskim škofom in škofovskim konferencam pomagali, da se smernice in sklepi cerkvenega zbora prevedejo v življenje misijonskega dela. Glede tega navodilo za izvajanje misijonskega odloka naroča kar konkretno ustanavljanje študijskih krožkov, poseben pouk v bogoslovjih, komisije, ki bodo izdelovale katehetskimi nauk, liturgično obnovo, pastoralne metode itd. Sprožil se je v misijonskem svetu res cel plaz iskanja in postavljanja novih temeljev.

Da se ne bi posamezniki preplašili širine tega dela, pa odlok jasno pove, da vsega tega posameznik ne zmore. Zato govori o „ustanovah, da bi se v njih z združenimi močmi vzgojili ter v imenu Cerkve in po naročilu cerkvene oblasti izvrševali misijonsko delo". Od teh ustanov, ki so v večini redovne družbe ali veliki misijonski zavodi, ki so že dobili značaj redovnih družb, seveda koncilski očetje pričakujejo največ dela. Zato so jih tudi pritegnili v sodelovanje pri vodstvu vse misijonske akcije, ki ga natančno določa omenjeno navodilo misijonskega odloka, to je res nekaj zbor vseh strokovnjakov in zastopnikov misijonske dejavnosti, ki naj vse sile vzporedi in s svojim skupnim nastopom podpre in dopolni posamezne misijonarje.

Velike so zahteve, a še večji je optimizem Cerkve, da bo prav ta lik sodobnega misijonarja pritegnil najbolj idealne in najbolj sposobne mlade ljudi, ki bodo zgrabili za misijonsko delo z mladostno vneto. In to naj bi bila glavna vsebina naše molitve v marcu.

CERKEV NAD FRONTAMI

(Izkušnje in nauki iz Rodezije)

Ruda Jurčec

Danes se mnogo govori o pluralizmu. Verjetno bo držalo, da se je pojem rodil zadnje leto ali kaj več in je v modi v komunističnih državah. Nekateri menijo, da nakazuje pripravljenost marksistov, odpreti se za spoprijem z vsemi glavnimi problemi sodobnosti. Kadar se govori pri njih o mednarodni politiki, se metoda pluralizma naglaša kot taktični izhod iz položaja, ko se naravnost morajo odpreti vse zavornice — ne samo za dialog — ampak za pravo, več ali manj širokogrudno razgovarjanje. Kajti daleč za nami so že časi, ko je o vsem odločal samo Stalin v Kremlju in so vsakemu njegovemu namigu morali vsi komunistični voditelji vseh narodov po svetu slediti, ne da bi jim bilo dano izreči drobec lastne misli ali sodbe. Po zadnjih dogodkih izgleda, da se voditelji v Moskvi celo čisto jasno izogibajo vsaki priliki za dialog, to je razgovor v dvoje, ki bi se v srečanju med Moskvo in Pekingom končal v zagati, kjer bi se nobena od obeh strank ne mogla ali hotela podrediti sogovorniku na drugi strani mize. In kaj bi sledilo? Samo spopad z orožji jedrne energije. Tak spopad pa je tudi za komunistični svet danes še zelo tvegan, in je skoraj da nemogoč samo v omejenem obsegu, kajti oboroženi konflikt med Moskvo in Pekingom bi zažgal ves svet. Zato tolikera potovanja komunističnih voditeljev od konference do konference. Na zadnjem kongresu komunističnih strank v Sofiji novembra 1966 je bilo navzočih malih in velikih komunističnih strank toliko, kolikor jim Stalin nikdar ne bi dovolil priti v njegovo bližino. In ko bodo sklicali prihodnji kongres, bo na zboru vseh devdeset strank, kolikor jih je po vseh kontinentih.

Pluralizem v takem okviru pomeni, da se med marksisti uvaja načelo enakopravnosti na vse strani. Dasi se ta enakopravnost potem pogosto mora podrediti samo eni skupini najmočnejših, se bo njeno bistvo čutilo povsod, najbolj pa med novimi mladimi narodi v Aziji, Afriki in tudi Južni Ameriki. Marksistični politiki dialog danes že več ne zadostuje — bodoči njihovi skupni kongresi bodo že nosili znake občestvenosti, kakor to že sicer uči marksistični nauk.

RODEZIJA — ALI ZADNJI POSKUS MONOLOGA

Rodezija je dežela na južni polovici afriškega kontinenta. Velika je za poldrugo Jugoslavijo, šteje pa samo 4 milijone prebivavcev, od tega je belcev 220.000, torej okoli 5 odstotkov. Kakor narodom po celem afriškem kontinentu, tako se je Anglija odločila tudi Rodeziji dati neodvisnost. Med kolonizacijo so angleški upravitelji zlasti po prvi svetovni

vojni pospešeno pripravljali posamezne kolonije na bodočnost, ko je na obzorju sijala luč svobode in se ji tudi Afrika z vsemi svojimi narodi ni mogla izogniti. Mnogi so napovedovali, da so tvegali v Londonu preveč, ker da bodo z osamosvojitvijo kolonij zlasti gospodarsko trpeli škodo — neurejena Afrika pa bi po prenapli reorganizaciji v svobodi postala svet kaosa, ki bi škodoval še drugim, zlasti evropskim narodom, ki ne morejo več živeti brez velikih trgov v bivših kolonijah. Toda črnogledost ni bila na mestu, kajti velika večina novih samostojnih držav je ostala še naprej v „občestvu — commonwealthu“ angleške krone. Kjer so kolonije oklicale republikansko obliko vladavine, ostaja nad skupnim občestvom vladarska krona angleške kraljice še naprej kot povezava med najrazličnejšimi oblikami ustavne organizacije.

Če se je med večino črnskih držav v Afriki ter Londonom že mnogo uredilo in zgradilo na osnovi spoštovanja medsebojnih zvez brez razlik na plemensko pripadnost, pa se je vse ustavilo pri Rodeziji. Leta in leta so trajala pogajanja za organizacijo prave črnske države. Laburistične in konservativne vlade so se v Londonu menjavale, vendar so vse zagovarjale načelo, da mora v Rodeziji vladati črna večina. A pred letom dni se je manjšina belih odločila z državnim udarom oklicati neodvisnost: postavili so si vlado samih belih ministrov z Ianom Smithom na čelu. Izbruhnila je kriza, ki sedaj traja že drugo leto. Poskus dvostranskega sporazuma med Londonom in Salisburyjem se je razbil. Vla-

Katoliška Cerkev teoretično in praktično rešuje rasno vprašanje v Rodeziji: beli in črni obrazi so združeni v isti ljubezni in istem delu

da Iana Smitha je prevzela nazore južnoafriške republike, ki ima svoj sedež v Pretoriji in člani vlade, kalvinci, celo iz sv. pisma stare zaveze zagovarjajo svojo oblast nad ogromno večino črncev. Tako sta Južna Afrika in Rodezija pravo nasprotje občestvenosti, ki se drugod po svetu tako širi in postaja verjetno edino upanje za pravi mir med narodi.

GLOBOKI PREPADI

Ob razvoju dogodkov v Rodeziji se tako srečujemo z uganko, ki spravlja v zadrego ves krščanski svet: če se ateistični svet more povzpeti do občestvenosti s poskusi pluralizma, četudi s prikritimi političnimi nameni, kako se je tedaj moglo dogoditi, da se opravičujejo konflikti v Južni Afriki in Rodeziji celo z izvlečki iz svetega pisma? Res je v Rodezijo prišlo krščanstvo zelo pozno. Prvi misijonarji se omenjajo šele okoli leta 1890, pa so vendarle že tedaj prav ti za svoje delo imeli dovolj zaslonbe pri oblasteh. Toda že ob začetku se je zgodilo, da prvi misijonarji — katoliški in anglikanski — niso mislili še na delo med črnici; svoj apostolat so omejili na dušno pastirstvo med družinami belih naseljencev. Zelo počasi se je delo začelo širiti potem na področja črncev, vendar je bilo vse težišče le preveč na uvajanju dobrin evropske civilizacije, ne pa toliko na skrbi za širjenje krščanstva. Do leta 1890 v Rodeziji še ni bilo nobenega katoličana. Kolonialna oblast je uvajala šolstvo, vendar so črni otroci iz knjig bolj spoznavali ustanove in naprave v Angliji in Novi Zelandiji pa Avstraliji, kot pa so se mogli poučiti o lastnih problemih; o sosednih črnih rodovih pa niso smeli vedeti. Najbolj pa je zavrla delo katoliških misijonarjev mučno razmerje med katoliško in kalvinsko Cerkvijo; voditelji kalvincev so na temelju verskih argumentov uvedli popolno „apartheid - oddvojitev“ med belimi in črnimi. Ponekod so kalvinci privedli razlike do tolikšne napetosti, da so se poganski črnici pohujševali nad hudim trenjem med pripadniki krščanstva. Zlasti po mestih se je mržnja do črncev krepila in ponekod se je beli mladi rod npr. več učil o Eskimih ali Tibetancih kot pa o rodovih, ki so jih neposredno obdajali.

Šele po prvi svetovni vojni je začel vpliv katoliških misijonarjev naraščati. Odločni ukrepi Pija XI., prve posvetitve škofov domačinov so odmevale tudi po Rodeziji. Vendar je šlo počasi, ker so šele leta 1930 začeli sprejemati prve črne gojence v katoliške srednje šole in je bilo tedaj tudi ustanovljeno prvo katoliško semenišče za črnce. Prve redovnice domačinke so uvedli v misijonsko aktivnost šele leta 1932.

Druga svetovna vojna je prinesla afriškim narodom svobodo, vendar je v Rodeziji zaplapolala pod zastavo mrkosti. Ker so katoliški misijonarji zagovarjali enakopravnost med obema plemenoma, so jih zagovorniki ločenosti dolžili, da segajo v politiko, ker postajajo ob črnih celo zavezniki komunistov ali vsaj sodelavci pri njihovih načrtih. Toda življenje je šlo svojo pot in semenišča so začela roditi prve sadove: leta 1947 je bil posvečen v Rodeziji prvi katoliški duhovnik domačin, leta 1959 pa prvi škof domačin. Kmalu je Rodezija štela pet škofij in leta 1961 so se škofje zbrali na prvo konferenco ter potem izdali pastirsko pismo,

Slikarica Paulina Battigelli se je posvetila črnski umetnosti. Postala je ena najbolj poznanih rodezijskih umetnic. Z ljubeznijo prodira v poznanje črnske duše, zato je njena umetnost pristna.

kjer je zadonel klic: „Mir po poti pravice!“ Tik pred Smithovim oklicem samostojnosti predlanskim pod izključnim vodstvom belih, je bil v Salisburyju športni klub za črnce, kjer je bil trener jezuit in postal kmalu najbolj priljubljena evropska osebnost med črnici v Rodeziji in daleč po Afriki.

Če so katolikom že očitali sodelovanje s komunisti, potem se je na socialnem polju vrnila še nova težava. Strokovna zveza delavcev se je pridružila gibanju proti črncem, ker so bili zamorski delavci kot delovna sila cenejši in fizično odpornejši kot pa sinovi belih priseljenčev, ki so branili svojo višjo življenjsko raven. Kmalu so se celo levičarski delavci pridružili Smithu.

ZGLED ZAMBIJE

Toda resnici ni dano, da bi smela ostati prikrita — na ta ali oni način se razkrije in z novimi ugotovitvami potegne svet za seboj. Na severu Rodezije je nastala dežela Zambija, kjer so oblast prevzeli črnici in do belih ustvarili srečno in mirno sožitje na temelju medsebojnega spoštovanja. Vzporedno z dogodki na II. Vatikanskem koncilu se je med anglikanskim in katoliškim episkopatom v Rodeziji in Zambiji sprožilo sodelovanje, prišlo je do prvega skupnega posveta obeh episkopatov ter so nato katoliški in anglikanski škofje ob dogodkih v Salis-

buryju izdali skupen oklic vernikom, kjer poudarjajo zlasti naslednja načela:

1. Edinost med obema episkopatom, katoliškim in anglikanskim, naj bo zgled za nove oblike sodelovanja med kristjani, brez razlike barve in krvi.

2. Komunizma ni mogoče pobijati s silo, kajti komunizem najbolj podpira zatiranje svobode in pravice; Cerkev ne more in ne sme molčati, kadar gre za svobodo in pravico.

3. Krščanstvo terja, da se zatro vsi pomisleki in razlike med belimi in črnici. Zmotno je črnice tlačiti, kajti črnci bo rad sodeloval, če bo enakopravno priznan. Če se pa to ne bo zgodilo, tedaj bo črnci rušil.

4. Cerkev je prepričana, da je delo po šolah nezadostno, kajti izobrazba še ne more zadostiti vsem potrebam. Črnici nujno potrebujejo tudi socialno in gospodarsko pomoč in ravnotežje bo doseženo, ko bodo črnici socialno dosegli isto raven, kot jo imajo beli.

DOKAZI NA DLANI

Toda bilo bi zgrešeno, če bi ostalo samo pri besedah. Kako misli Cerkev resno, je kmalu dokazala. Škofje so odredili javne in skupne procesije, organizirali so prve spokorne procesije, kjer so beli in črni skupno opravljali pobožnosti, v večernih urah so bile skupne pobožnosti, zlasti ure večne molitve. Vendar ni šlo gladko. Ponekod še ni bilo mogoče takoj uvesti skupnih stanovskih društev — le počasi so se mogle ustanavljati npr. organizacije žena in deklet, ki so bile pripadnice bele in črne polti.

Predstojniki katoliških šolskih zavodov so bili v zadregi, ko niso vedeli, kako bodo nove rodezijske oblasti vrednotile uvedbo popolne enakopravnosti v šolskih klopeh. Lani so bili beli in črni otroci katoliških šol že pomešani po klopeh, vendar oblasti zaradi tega niso izdale kakih posebnih protiukrepov. Še več: zgodilo se je, da je bil prav ta pogumni korak tolik, da so tudi po drugih šolah uvedli popolno enakopravnost in danes v rodezijskih šolah ni več razlik po barvi otrok: skupaj sede otroci šestih ras: Evropejci, Indijci, Kitajci, Japonci, Afrikanci in mešanici.

Pluralizem se je torej pojavil tudi v Afriki in uvaja se sedaj najprej med mladino — mladina bo tista, ki bo gradila bodočnost. Po šolskih klopeh že raste v sožitje, ki bo po poti praktičnih ukrepov oblikovalo nov svet, kjer bo vse tembolj bogato, čimbolj bo pisano po različnostih.

Kakor drugod po svetu, koraka Cerkev na čelu razvoja tudi v Rodeziji. Ko se spor med vladama v Londonu in Salisburyju pogloblja, so katoliški škofje sklenili ustanoviti poseben institut za proučevanje črnih vprišanih. Ob začetku predavanj so škofje povedali, kaj naj je cilj visokošolskega zavoda: „Znanost naj odstranja ovire in omogoča mirno in pravično sožitje med vsemi narodi.“

Če pomislimo, da se drugod zatekajo v pluralizem zato, da bi si prigrabili oblast nad svetom, pa rodezijski katoliški episkopat ponavlja

dokaz, kako si Cerkev zamišlja svoj pluralizem, ki ni od včeraj in ni samo za jutri: biti hoče z vsemi silami v službi človeštva in si utirati pot k najlepšim idealom: svobodi in pravici in sicer tako na temeljih ljubezni do vseh narodov in vsega človeštva.

Rodezijski škofje so oklic za Institut zaključili z mislijo: Cerkev je nad frontami... in so še dodali: Junaško poslanstvo krščanstva bo vir za zmago tega načela.

Bodi tako ali drugače — med seboj sta danes v najbolj vroči tekmi krščanstvo in marksistični materializem, upodobljen politično v komunizmu. Če razglaša krščanstvo občestvo ljubezni za srečo vsega človeštva, pa stremi komunizem v politični pluralizem, kjer bi človeštvo dejansko končalo pod monolitizmom ene same partije in ene same ideje. Kdor zagovarja danes rasizem, ne služi krščanstvu, ampak spada k fronti materialističnega pluralizma. Ker Cerkev take delitve sveta ne more sprejeti in odobravati, je danes nad frontami — ne samo v Rodeziji, ampak po vsem svetu.

LI - TAI - POJU TU - FU — Poslovenil Alojzij Gradnik

Slap neusahljiv tvoje ime je. Enak
nebeščanom si; meč, ki suče vojščak ga,
in žezlo cesarjevo, nista tako
kot tvoj čopič mogočna. Poletno nebo
žari v vsej vedrini, a zdajci vihar
pripodil je oblake in ploha se ulije.
Dih genija tvojega, glej, melodije
— solzé tvoje duše — rosi tako v dar
nam na liste prebele. Ko spev je gotov, ,
krog tebe se sliši pogovor bogov.

Svojemu sodobniku je Tu-Fu v spomin zapisal več pesmi. Sam velikan v vrstah svetovnih poetov je slutil Li-Tai-Pojevo veličino, saj ga moremo šteti v vrhove svetovne poezije vseh časov. Oba sta živela v osmem stoletju, Li-Tai-Po od 702 do 763, Tu-Fu pa od 714 do 774. Vsekakor je bila to zlata doba kitajske lirike in so Kitajci nanjo upravičeno ponosni. Kje je bila tedaj evropska lirika ali evropska kultura, s katero se tako radi ponašamo pred vzhodnjaki...

P. JOŽE KOKALJ DJ

odgovarja na naša vprašanja

Ob koncu januarja je p. Jože Kokalj JD odpotoval na svoje novo misijonsko delo. Za isto pot se v Angliji pripravlja slovenska učiteljica gospodična *Zinka Hercog*, ki se je popolnoma in za vse življenje posvetila misijonskemu delovanju v Zambiji. O njej bomo poročali še posebej. Prav tako se jezuitski brat Jože Rovtar za Zambijo pripravlja na otoku Malti. Napovedani načrt za zambijski misijon se torej dosledno izvaja. Bog daj popoln uspeh! Pa k vprašanjem in odgovorom.

Se vam zdi, da je koncil dal misijonskemu delu nov zagon?

O tem pač nihče ne more dvomiti. Naj omenim le nekaj idej, ki se mi zdijo nadvse važne.

Cerkveni zbor je pred našimi očmi razvil globoke misli o svetu, o kulturah, o vlogi Kristusove Cerkve. Cerkev ni izključno povezana z nobeno kulturo, ker bi bila rada povezana z vsemi. Njeno poslanstvo je, da nadaljuje učlovečenje, da si „privzema“ kulture narodov in jim daje Kristusa. Cerkev še ni povsod v svetu „ukoreninjena“, ni še povsod „vsajena“, ni še povsod „učlovečena“. Kristus svojega skrivnostnega telesa še ni razširil med vsemi narodi, zato kliče Cerkev dvajsetega stoletja: „Pojdite po vsem svetu!“

Posebn značilno se mi zdi naglašanje očetov cerkvenega zbora, da so predvsem *škofje* odgovorni za rast Cerkve. Kot nasledniki apostolov ne bi smeli preslišati pravkar omenjene Kristusove zapovedi. Včasih se zaskrbljeno vprašujemo, kje bomo dobili dovolj apostolov za tolike naloge, ki so pred nami. Cerkveni zbor je pokazal na vir, ki lahko (in bi moral) dati svetu novih apostolskih delavcev, pokazal je na škofije in na odgovornost škofov. Doslej je bilo misijonsko delovanje vse preveč prepuščeno redovnikom in redovnicam. Ze Pij XII. je v okrožnici „Dar vere“ zelo jasno spregovoril, da imajo škofje veliko odgovornost za misijonsko delo. Z veseljem beremo, da posamezni škofje že spodbujajo svoje bogoslovce in duhovnike, naj gredo za nekaj let pomagat v tiste dežele, ki še prav posebno trpijo zaradi pomanjkanja apostolov. Seveda je to šele začetek. Ko bomo vsi skupaj bolj prežeti z idejami cerkvenega zbora, nam bo pošiljanje večjih skupin svetnih duhovnikov postala popolnoma naravna stvar.

Kako pa gledate na delo v Črni Afriki?

Afrika je kontinent, ki se hitro razvija in ima vedno večjo vlogo v razvoju človeštva. Za pot, ki jo afriški narodi prehajajo v desetih

letih, smo mi v Evropi potrebovali stoletja. (Bušmani v Južni Afriki so še manj kot pred sto leti uporabljali orodje iz kamna in to na približno enak način kot prebivalci Evrope v kameni dobi.)

Tudi v verskem pogledu gre Afrika zelo hitro. Hitro padajo v pozabo razne poganske navade, hitro se širi krščanstvo, islam, sekte, brezboštvo, materializem. Že Pij XII. je zaklical, da je zdaj — afriška ura. Naša desetletja so odločilna za usmerjenost mnogih afriških držav v bodočih stoletjih.

Zanimivo je, da se tudi novi slovenski misijonarji odločajo predvsem za Afriko. V božični številki Družine pod naslovom „Odšli so v misijone“ beremo, da sta lani odšli iz domovine v Afriko ena usmijena in ena uršulinka. Tudi naš jezuitski misijon bo v srednji Afriki.

To premišljevanje ima tudi žalosten prizvok: misel na določen zastoj misijonov v nekaterih azijskih državah.

Rad bi na vaše vprašanje odgovoril še z drugega vidika.

Gospod U Thant, generalni tajnik OZN, je izrazil misel, da imamo danes v svetu tri žarišča svetovnih problemov:

ideološke razlike (Vzhod - Zahod);

ekonomske razlike (bogati - revni);

rasne razlike (beli - črni).

Gospodu U Thantu se zdi, da je zadnja razlika najnevarnejša za naš sodobni svet. Ta izjava se mogoče zdi na prvi pogled nekoliko pretirana. Vendar vsak dan znova opažamo, kako se netijo sovraštva zaradi rasnih razlik — v Ameriki, Afriki, Aziji in Evropi.

Za misijonarje pa so temnopolti prebivalci Afrike bratje in sestre. Ne toliko z besedami, ampak predvsem z dejanji želimo ustvarjati krščansko bratsko skupnost. Učlovečenje se nadaljuje. Kristus oznanja mir vsem ljudem dobre volje. Njegova Cerkev je vsa v službi reševanja perečih problemov sodobnega sveta.

Cerkev je upanje narodov.

Kakšen pa je položaj v Zambiji?

V začetku decembra je zambijski predsednik dr. Kaunda obiskal papeža Pavla VI. Predsednik je v intervjuju za angleško TV naglasil, da je njegova država utemeljena na krščanskih načelih.

Predsednikova družina je krščanska, otroci se šolajo v katoliških šolah.

Vse to sem omenil zato, da ne bo kakšnega nesporazuma o položaju Cerkve v novi, demokratični Zambiji. Včasih slišimo, da je v Zambiji neka napetost med domačini in Evropejci. Lahko bi pomislili, da takšna napetost pomeni nevarnost tudi za odnose med misijonarji in domačini. Vendar ni tako. Ekonomsko politična nasprotja ne pomenijo tudi verske zaostritve.

Misijonarji so spoštovani in priljubljeni.

Največji problem je pomanjkanje apostolov. Pater Rudež je to pretresljivo pokazal v pismu, ki je bilo objavljeno v decembrski številki Katoliških misijonov.

V Rimu sem se pogovarjal z angleškim provincialom, ki je bil na potovanju s predstojniki jezuitskih misijonov. Vprašal sem ga, katera afriška dežela zdaj najbolj potrebuje novih apostolov.

„Rekel bi, da je to Zambija,“ mi je odgovoril.

Dodal bom še nekaj podatkov o Zambiji. Dobil sem jih v reviji Zambija (avgust 1966), ki so mi jo dali na zambijskem konzulatu v Londonu. Številke so torej novejše in zanesljive.

Zambija ima 3,800.000 prebivalcev. Od tega je 70.000 Evropejcev in 9.700 Azijcev. Afriških rodov je 73.

Glavno mesto Lusaka ima 138.000 prebivalcev. Še dve mesti: Kitwe in Ndola sta prekoračili 100.000.

V osnovnih šolah se šola 473.000 otrok, v srednjih pa 4.000. Univerza v Lusaki je bila ustanovljena šele lani.

Katoličanov je dobrih 15 odstotkov — torej več kot v Angliji, kjer jih je le 10, in toliko kot v Malawi, Togu, Madagaskarju.

Naš misijon je v zambijski Centralni provinci, ki obsega glavno mesto Lusaka in široko zaledje. V tem mestu je škof (poljski jezuit), 34 duhovnikov jezuitov, 12 sholastikov in 18 redovnih bratov. Polovica je Poljakov, drugi so Amerikanci, ki vodijo semenišče, Irci in Slovaki.

Boste o svojem delu stalno obveščali misijonsko zaledje preko Katoliških misijonov?

Seveda bom. Poskušal bom z našimi prizadevanji seznanjati rojake v domovini in zamejstvu. V Katoliških misijonih se oglašam že več kot eno leto s članki iz svoje knjige „Kraljica dveh svetov“ (knjiga je v tisku in bo kot šmarnično branje na trgu letos maja meseca. — op. ur.). Božična številka Družine je priobčila pismo, ki sem ga poslal misijonskemu krožku slovenskih bogoslovcev. Po londonskem radiu sem 2. decembra govoril o misijonih.

Rad bi na koncu omenil nadvse pomembno vlogo, ki jo imajo Katoliški misijoni kot vzorna misijonska revija, ki povezuje misijonsko prizadevanje našega malega pa velikodušnega naroda.

Z veseljem dodajam, da na teologiji v Ljubljani zelo lepo uspeva misijonski krožek slovenskih bogoslovcev. Vsem slovenskim misijonarjem so poslali celotno slovensko sveto pismo, pošiljajo jim Družino, si z njimi dopisujejo in pripravljajo knjigo o slovenskih misijonarjih.

Zaključil bom z besedami iz mojega pisma, ki ga je objavila Družina v božični številki:

Priporočam svoje misijonsko delo vašim molitvam. Prosim Gospoda žetve, da pošlje novih delavcev na svojo žetev. Novih duhovnikov, redovnic, zdravnikov, učiteljev, medicinskih sester, mehanikov, obrtnikov. Naj vzcnete med Slovenci nova misijonska pomlad! Pomlad pokoncilске dobe, pomlad sveže verske zavesti! Bog daj, da bo tako!

NOVA v LAIČNA MISIJONARKA

Ko nam je p. Jože Kokalj DJ poročal o načrtih zambijskega misijona, je omenil, da računa tudi na laike. Že takrat je napovedal kot prvo pomoč slovensko učiteljico gospodično *Zinka Hercog*.

Danes slovenskim misijonskim prijateljem sporočamo, da smo z njo dobili drugo laično moč v misijonih. Do zdaj je bil edini naš laik zdravnik dr. Janez Janež, ki tako uspešno deluje na Formozi. In ko objavljamo novo misijonarko iz laičnih vrst, naj bo to le pobuda, da se prebude za misijonsko delo slovenski laiki kakršnega koli poklica. Baragovo misijonišče, ki vodi slovensko misijonsko akcijo, bo z veseljem pomagalo vsakemu slovenskemu laiku, da si utre pot v misijone, če bo le v njem pripravljenost in če bo seveda imel pogoje za misijonski poklic. Tudi za podrobne poizvedbe naj se vsakdo obrne na naš naslov, pa bomo čim hitreje dali vsa potrebna pojasnila.

Zinka Hercog

Novna misijonarka je doma iz bližine Maribora. Pripadala je fari Device Marije v Brezju; tam je prišla tudi v stik s p. Kokaljem DJ, ki organizira slovenski zambijski misijon. Doma je diplomirala iz strojepisja in stenografije; za seboj ima petletno prakso. V Rimu pa je dokončala še učiteljišče. Ponudila se je misijonu v Zambiji in med drugim zapisala v pogodbi tole:

„Podpisana Zinka Hercog, rojena 25. avgusta 1938 v Mariboru, želim sodelovati s slovenskimi misijonarji v Zambiji. V misijonu bi

se posvetila delu, h kateremu bi bila dodeljena. Z veseljem bi opravljala vsak posel, katerega bi mi določilo vodstvo misijona; posebej bi me veselilo poučevanje otrok ali pa delo na socialnem področju (obiskovanje družin, bolnikov). Ko sem se odločila za misijone, se nisem odločila za kak določen rok. To pomeni, da nikoli nisem mislila na vrnitev domov. Prijavljam se torej za prvih sto let. Veseli me, da število zambijskih misijonarjev raste. Zdaj je potrebno, da tisti, ki smo se odločili za ta korak, tudi v dejanju pokažemo domačemu in zamejskemu slovenskemu narodu, kaj premore dobra volja. Treba bo napeti vse sile, da bo začetek čim boljši. Od dobrega začetka je mnogo odvisno.“

Veseli nas ta pogum, popolna pripravljenost za vse življenje, navdušenje in tudi humor (za prvih sto let...). Vse to je znamenje misijonskega poklica.

Nova misijonarka se je oglasila tudi uredništvu Katoliških misijonov. Iz njenega pisma objavljamo naslednje:

„Spoštovani gospod urednik: Z velikim veseljem sem prebrala v decembrski številki Katoliških misijonov poročilo o slovenskem misijonskem delovanju v Zambiji. Razveselila sem se tega, še posebno zato, ker se tudi sama pripravljam, da kot učiteljica priskočim na pomoč slovenskim misijonarjem v misijonu centralne province republike Zambije. Tudi zame je, kot za druge, potrebno znanje angleškega jezika. Zato sem zdaj v Angliji pri študiju tega jezika.

Kolikor mi je znano, imamo Slovenci enega laika zdravnika v misijonih. Za druge laične pomočnike mi ni znano. Če pomislimo, da drugi katoliški narodi pošiljajo na stotine laikov v misijone, hitro lahko uvidimo, kako smo Slovenci še daleč za njimi. Prepričana pa sem, da slovenski mlajši generaciji ne manjka potrebne velikodušnosti. Znak za to so številni poklici v domovini. Manjka pa, se mi zdi, naši mladini potrebnega poznanja o velikih apostolskih možnostih med ljudstvi, ki se v zadnjih desetletjih dvigajo v družbo ostalih razvitih narodov na zemlji.

Rada bi s svojim misijonskim delovanjem v Zambiji doprinesla skromen delež k naši skupni misijonski dejavnosti. Prepričana sem, da bodo prihodnja leta videla več novih laičnih misijonskih pomočnikov iz naše slovenske domovine in zamejstva. V želji, da to postane resnica, pozdravljam uredništvo Katoliških misijonov in vse misijonske prijatelje.“

Pridružujemo se novi misijonarki gospodični Zinki Hercog in ponavljamo željo, da naše misijonske vrste pomnože tudi laiki. Prišel je čas, ko se homo morali Slovenci med druge narode uvrstiti tudi s skupino laičnih apostolov v misijonih. Naj zgled doktorja Janeža in Zinke Hercog začne lepo vrsto slovenskih laičnih misijonarjev!

Laiki sodelujejo s Cerkvijo pri delu za evangelizacijo in imajo hkrati kot živo orodje delež pri njenem odrešilnem poslanstvu, posebno če jih kliče Bog in jih škofje za to delo privzamejo.

Misijonski odlok

DVA IZROBU VELIKANOV

ALOJZIJ GERŽINIČ

MATTEO RICCI (LI MA - T'OU)

(Nadaljevanje)

Temeljita priprava

Takoj ko je Ricci dospel v Makao (7. avgusta 1582), se je vrgel na učenje kitajščine. Valignano mu je naročil tudi, naj sestavi opis Kitajske, njenih ljudi, običajev, ustanov in vladavine. Ricci je v družbi s celo skupino prevajavcev in obveščevalcev delal dan in noč, primerjal svoja spoznanja z Ruggierijevimi in končno sestavil pregled Kitajske. Črpal je največ iz kitajskih pisanih virov, zato je v spisu precej netočno, ki jih je pozneje z lastnimi izkušnjami in opazovanji popravil. Vendar je bilo Riccijevo poročilo najbolj zanesljiv opis kitajske civilizacije, kar jih je dotlej bilo; razen tega je značilno za Valignanovo metodo prilagoditve: kitajsko civilizacijo obravnava s spoštovanjem. Predvsem občuduje Ricci politično organizacijo; zdi se mu, kot da je tu Platonova zamisel o vladanju filozofov uresničena - vsaj v načelu.

Na konfucijonizmu so Ricci in poznejši jezuitski pisci cenili zlasti moralne nauke in teološke uvide, po katerih se prvotni konfucijonizem razlikuje od materialistične razlage Sungove šole. Spoznali pa so tudi tu pomanjkljivosti in zmote.

Leta v Čaočingu

Ricci je v Čaočingu preživel šest let in si vztrajno prizadeval utrditi položaj nasproti številnim in močnim oviram. Vedno bolj se je krepilo njegovo mnenje, da ni najvažnejša naloga v pomnožitvi krstov, ampak v tem, da si krščanstvo pribori priznano mesto v kitajskem življenju. Riccijev cilj ni bil ustanoviti ob robu sovražno razpoložene družbe nekaj krščanskih občin, temveč mu je šlo za to, da zgradi kitajsko-krščansko družbo. V ta namen naj krščanstvo čim globlje prenikne tokove kitajskega življenja.

Leta v Čaočingu so bila huda. Preprosti ljudje so misijonarje sovražili. V 16. stoletju je bil bolesten strah pred tujci v provinci Kvangtung bolj razširjen kot kjer koli drugod — najbrž zaradi bližine Portugalcev.

Knjižnica

Navzlic temu je Ricci kmalu opazil, da se z mnogimi pripadniki akademskega uradniškega stanu dajo navezati prijateljski stiki. Knjižnica obeh misijonarjev je bila vedno odprta, da sta tako mogla številne obiskovavce uvajati v zahodno kulturo. Bila je to prva knjižnica evropskih knjig na Kitajskem.

Zemljevid

Razgovori z obiskovavci so Ricciju razkrili pomanjkljivosti kitajske kozmografije. Zato je izdelal zemljevid sveta. V naslednjih letih ga je predelal in izboljšal. Bil je že večkrat natisnjen; razširil se je po vsej deželi in močno vplival na kitajske pojme o zemljepisju.

„Pravo poročilo o Bogu“

Ruggieri je leta 1581 v latinščini sestavil apologetično delo in ga imenoval katekizem. V kitajščino prevedeno je krožilo v prepisih. Leta 1584 ga je neki kitajski literat predelal v književnem stilu, pri čemer mu je bil v pomoč Ricci. Tako prirejeni spis je izšel novembra 1584 pod naslovom *T'ien Ču ših-lu* (Pravo poročilo o Bogu). Bila je to prva krščanska knjiga, ki je izšla v kitajskem jeziku.

Ovire

Leta 1585 sta se Ruggieriju in Ricciju pridružila Duarte de Saude in Antonio d'Almeida. Čez dve leti se je v Kantonu pojavilo nekaj misijonarjev beraških redov, kar je imelo običajne neugodne posledice. Kantonske oblasti so opozorile na tujce v Čaočingu. D'Almeida, Ruggieri in de Saude so se drug za drugim morali vrniti v Makao. Samo Ricci je ostal. Kakih sto uglednih Kantončanov je cesarskemu cenzorju predložilo zahtevo, naj tudi njega dá izgnati. Tedaj so se izkazale prijateljske zveze, ki sta jih imela Ruggieri in Ricci. 8. septembra 1588 je cenzor odločil v prid jezuitov.

Ti dogodki so nagnili Valignana, da je poslal Ruggierija v Rim, kjer naj bi izposloval papeško odposlanstvo h kitajskemu cesarju, izprosil naj bi od njega dovoljenje za neovirano oznanjevanje evangelija. Ruggieri, ki je odprl prvo špranjo v „kitajski zid“, se ni več vrnil. Pri sveti stolici ni nič dosegel. Tih je živel poslej v Italiji do smrti leta 1607.

Vsa teža kitajskega misijona je padla na Riccija, ki mu je v poznem poletju spet stopil ob stran d'Almeida. Za delovanja tega misijona

so se tam zvrstili trije podkralji. Konec l. 1588 je nastopil to službo Liu Čieh-čai. Takoj je sklenil tujca pregnati iz Čaočinga. Celo Valignano je menda obupal nad podjetjem in hotel oba misijonarja poslati na bolj plodna tla. Ricci ga je opogumil, nato pa se spustil v dolgo duhovno borbo s podkraljem. Mojstrsko je uporabil sredstva diplomacije in kitajske vljudnosti, tako da podkralju ni preostalo drugega kot kompromis: dovolil je Ricciju, da se nastani v kakem drugem mestu, npr. Šaočou. Razšla sta se prijateljsko in Liu Čieh-čai je pozneje večkrat misijonom izkazal naklonjenost.

V Šaočou

15. avgusta 1589 sta Ricci in d'Almeida zapustila svojih 80 kristjanov v Čaočingu in odpotovala v Šaočou na severu province. Na pomoč sta jim prišla jezuitska kandidata Sebastijan Čung Ming-jen in Frančišek Huang Ming-ša. Kljub temu so bila leta v Šaočou polna stisk. Oktobra 1591 je umrl d'Almeida, dve leti zatem njegov naslednik Francesco de Petris. Nekateri domačini so bili misijonarjem silno sovražni. Dvakrat so vdrli v misijonišče; pri drugem napadu pijane tolpe sta bila oba jezuitska duhovnika ranjena. Krajevne oblasti so krivce ostro kaznovale, dasi se je Ricci zavzel zanje.

Postopki okrog te zadeve so Riccija jeseni 1592 privedli v Čaočing, odkoder je skočil v Makao. Tedaj se je poslednjič mudil v tem mestu in poslednjič videl Valignana. Sklenila sta važne stvari, kar je razvidno iz Riccijevega ravnanja po tem sestanku.

Študij kitajskih klasikov

Dotlej se je posvečal vprašanjem, ki so bila pripravljalne vrste: učenju jezika, spoznavanju kitajskih navad in psihologije, sklepanju prijateljskih zvez. Zdaj se je vrgel ob odličnem učitelju v preučevanje kitajskih klasikov. Tako je začel razločevati prvotni nauk klasičnih piscev od razlag pristašev Ču-Hsijeve smeri, ki so oblikovali neokonfucijanstvo šole Sung — pravovernega materialističnega nazora tistih časov. Ricci je začel v prvotnih tekstih iskati stične točke s krščanstvom. Njegovi izsledki so v bistvu ostali za zmerom.

Riccijeva naloga po teh odkritjih je bila prepričati sodobne učenjake, da so materialistični nauki Ču-Hsija izvirni konfucijanski misli vrinjeni. Pri tem se je skliceval na stara besedila. Do konfucijanskih teorij je zavzel tako stališče, kot so ga cerkveni očetje prvih stoletij imeli do grške filozofije. Šlo je torej za to, da ohrani sestavine naravne resnice, jih izpopolni z manjkajočimi in nato vse skupaj vzdigne v red nadnaravne resnice razodetja.

Oblačilo

Druga važna odločitev po sestanku v Makao se je tikala oblačila. Dotlej so namreč jezuitje nosili obleko budističnih menihov. A Ricci

je spoznal, na kako nizki нравni stopnji so ti menihi in kakšno slabo mnenje imajo ljudje o njih. Zato sta se z Valignano odločila za svilene halje in pokrivalo kitajskih učenjakov.

Novi prijatelji

Med prijatelji, ki si jih je Ricci pridobil v Šaočou, je bil posebno zanimiv Č'ü Ju-kuei. Bil je sin uglednega in darovitega akademskega uradnika. Odkritja evropskih znanosti so ga neustaljivo privlačevala. Eno celo leto je naravnost strastno študiral aritmetiko in geometrijo. Č'ü Ju-k'nei je Ricciju posredoval nove prijatelje, ne le v Šaočou, marveč tudi v bližnjem mestu Nanšiungu. Tu je jezuit ustanovil krščansko občino in se sprijateljil z mestnim prefektom Wang Jing-linom.

Č'ü Ju-k'uei se je z vsem bistvom poglobljal tudi v krščanstvo in se končno prepričal o njega resničnosti. Ni pa našel moči, da bi se poročil s priležnico nižjega stanu, ki jo je vzel k sebi po ženini smrti, ali da bi jo odslovil. Značilno za Riccijevo toplo človečnost je bilo razumevanje za take hude težave, ki koreninijo v stoletnih navadah; njegovo prijateljstvo s Č'ü Ju-k'ueiem se ni zaradi omenjene težave prav nič skalilo. Kot v mnogih drugih primerih je bila tudi v tem njegova potrpljivost poplačana. Več let pozneje se je kitajski prijatelj odločil, da se z žensko, ki mu je medtem rodila dva sina, poroči. Tako ni bilo krstu nič več napoti.

Ce ne v Nanking,...

Ricci je že dolgo iskál priložnosti, da bi iz Šaočoua prodril dalje v notranjost dežele. Ponudila se mu je, ko so uradnika vojnega ministrstva Ših Hsing pozvali v Peking. (Tedaj so namreč Japonci vdrli v Korejo). Ših Hsing je Riccija povabil, naj njega in družino vsaj kos poti pospremi; upal je, da bo duhovno dvignil njegovega sina, ki je malo prej pri uradniškem izpitu padel. Ricci je vodstvo misijona v Šaočou poveril Cattaneu, sam pa je z dvema mladeničema iz Makao 18. aprila 1595 odšel na pot. Njegov namen je bil doseči Peking, ali pa se vsaj naseliti v Nankingu.

Časi so bili takim načrtom vse prej kot naklonjeni. Maja 1592 je japonski cesar Hidejoši pognal na Korejo 300.000 mož. Zasedba te dežele naj bi bila prvi korak k uresničenju velikanskega japonskega imperija, ki naj bi se raztezal na Kitajsko, Indijo, Filipine in jugozahodni Pacifik.

V šestih tednih si je japonska armada podvrgla ves korejski poloin potokla vojsko 80.000 Kitajcev, ki naj bi to preprečili.

V Pekingu je nastal preplah. Cesar je sklical na posvet strokovnjake iz vseh delov države. V takem vzdušju niso bili uradniki v Nankingu prav nič razpoloženi, da med seboj pozdravijo tujca. Ricci je imel smolo že na potovanju. Njegova ladja se je potopila; spremljevalec Barradas, izboren plavač, je utonil. Riccija, ki o tem športu ni imel pojma, pa so rešili. 31. maja 1595 je došel v Nanking. Ko je

zvedel, da tam biva peti sin Liu Čieh-čaija, podkralja v Čaočingu, je imel to za dobro znamenje. „Peti Liu“ ga je radostno sprejel in povabil na večerjo z izbranimi prijatelji

... pa v Nančang!

Izkazalo se je tudi, da je v južni prestolnici na važnem mestu Riccijev stari znanec Hsü Ta-jen. Ta pa se je zbal ščititi tujca; zaklinjal ga je, naj ne ostane v Nankingu. Ricci je uvidel, da ne kaže spraviti v nevarnost svoje načrte. Komaj dobra dva tedna po prihodu v Nanking je mesto zapustil. Ni pa se hotel vrniti v provinco Kvangtung, temveč se je poskusil nastaniti v Nančangu, glavnem mestu province Kiangsi, slovečem po svojih številnih učenjakih. Na vožnji z ladjo se je spoznal z nekim uradnikom podkraljevih pisarn. Ta mu je v mestu preskrbel stanovanje in se pobrigal za njegovo varnost.

„Tehnike memoriranja na Zahodu“

Riccijevo ime tam ni bilo neznano. Č'ü Ju-k'uei ga je hvalil na vse pretege. Ugledni zdravnik Wang Či-lou ga je uvedel v družbo izobražencev. Na neki pojedini, ki jo je Ricciju v čast priredil Wang in pri kateri sta bila med gosti dva cesarjeva sorodnika, je Riccijevo poznanje kitajskih klasikov vzbudilo prav toliko občudovanja kot njegova izurjenost v matematiki. Odtlej se je krog njegovih prijateljev stalno širil; vedno več izobražencev ga je obiskovalo. Vsi so strmeli nad tujčevim spominom. Zmogel je npr. tole: potem ko je enkrat samkrat prebral 400 pismenih znakov, jih je mogel v istem vrstnem redu ponoviti od spredaj ali od zadaj začenši. Svojim prijateljem je napisal kratko razpravo o spominu z naslovom *Hsi-kuo č'i-fa* (Tehnike memoriranja na Zahodu).

(*Drugič naprej.*)

Noč u tujini

LI - TAI - PO

Poslovenil ALOJZIJ GRADNIK

V tujini ležal sem: sij mesečine
srebrne se pred posteljo razlil je.
Glavo sem dvignil: mislil sem, da ivje
jutranje pokriva pod in strop in zid.
Potem sem vedel: meseca je svit.
In spet sem sklonil glavo: iz daljav
moj dragi dom poslal mi je pozdrav.

MADAGASKAR

Ivan Štanta CM

Ko je Diego Díaz jadral okoli Afrike z namenom, da doseže Indijo, je 10. avgusta leta 1500 zapazil otok, ki ga je omenoval Sv. Lovrenc. Bil je prvi Evropejec, ki je stopil na otok Madagaskar. Morda znameniti portugalski brodar ni poznal resnične velikosti tega otoka (590.000 km²) in ne posledic, ki ga bo prebivalstvu prinesel stik s svetom. Mislil pa je že on na vpliv krščanstva.

Ta zemlja je bogata gozdov in step, kjer se pasejo množice volov imenovanih zebú. (Značilno, da na otoku ni zveri, kot so na afriški celini. So krokodili, a če jih hočeš videti, moraš skoraj v zoološki vrt v Tananarive.) Zunanje lice otoka je zelo različno. Osrednja planota je zelo napredna, bogata evropskih in afriških nasadov, medtem ko je obala polna prirodnih afriških pridelkov. Južni Madagaskar se deli v dva dela. Pokrajina Bara je povečini stepa. Južno od nje pa leži Tandroy, ki je poraščena z bodečimi rastlinami. Tudi z verskega stališča je centralna visoka planota veliko bolj napredna, kot so druge pokrajine tega velikega otoka. Razna ljudstva so pustila tu svoje sledove. Arabski trgovci so prinesli svojo pisavo in korán. V malgaškem narečju naletimo na izraze, ki so arabskega izvora. Obreza, zdržek od svinjskega mesa pri nekaterih plemenih in vražarstvo, vse to so prejeli bržkone od njih. Afrika in Malazija sta s svojimi ljudmi prinesli tudi svoje šege, svojo primitivno umetnost in folkloro.

Danes šteje Madagaskar nad 7 milijonov prebivalcev. Po več ko stoletnem delovanju katoliških in protestantskih misijonarjev je na otoku že 2.300.000 duš, ki poznajo Kristusa. Katoliški Madagaskar je razdeljen na 15 škofij. Tri nadškofije so Tananarive, Fianarantsoa in Diego Suárez. Vzgoja domačih duhovnikov je šele v začetku. Do zdaj jih je le 150, med njimi so štirje škofje. Sveti sedež se zelo trudi, da bi pospešili domači duhovniški naraščaj, ki bi nadomestil misijonarje. A zdi se, da bo še dolgo trajalo, preden bodo zadoščali samim sebi.

V sedemnajstem stoletju je sem poslal prve misijonarje sv. Vincencij Pavelski. Pozneje je Anglija začela vpeljavati protestantizem in latinsko pisavo. Francija je pa posebno po zasedbi leta 1896 prinesla na otok evropsko kulturo, ne preveč veri naklonjen Napoleonov zakonik in po svojih misijonarjih katoliško vero. Misijonarji raznih redovnih družb, posebno jezuiti, lazaristi, očetje Sv. Duha, sv. Družine, usmiljenke in drugi so z zgleodom in besedo oznanjali blagovest osemnajstim malgaškim plemenom. Pridobivali so jih za Kristusa, seveda ne brez žrtev.

Iz političnih razlogov so bili vse do leta 1960, ko je Madagaskar dobil samostojnost, ti misijonarji večinoma Francozi. Žal Francija zaradi pomanjkanja poklicev ni mogla pošiljati zadosti misijonarjev. Kolonialna vlada pa tudi ni rada videla, da bi se na Madagaskarju utaborila kaka družba, ki bi ne bila francoska ali francoskega izvora. Po razglasitvi neodvisnosti pa je „rdeči otok“, tako imenovan zaradi rdečkaste prsti, odprl vrata raznim misijonskim družbam. Francoski misijonarji so se obrnili z nujno prošnjo za pomoč na razne redovne družbe po svetu.

Ni mogoče trditi, da bi se to zgodilo v vseh predelih. Vendar je jasno, da se povsod opaža pomladno prebujenje. Ta napredek nemalo pospešuje mir in naklonjenost državnih oblasti do vsega, kar naj prispeva k blaginji in napredku. Ne smemo zanikati težav. Kje jih ni? Mnogovrstne so. Naj omenim samo posebne odnose med ločenimi brati: sicer so se ti odnosi zdaj po koncilu izboljšali, a ne povsod in ne povsod v enaki meri. Na visoki planoti si dvogovor odpira pot, tu na južnem Madagaskarju se moramo zaenkrat zadovoljiti s prijaznim pozdravom, kolikor je to mogoče. Seveda trenja ni mogoče popolnoma odstraniti.

Težave so tudi v odnosu do poganov. Podedovane navade ustvarjajo ostre čeri. Mnogo stvari je mogoče počasi osvetliti in očistiti, spremeniti in pokristjaniti. Druge, ki so pregloboko zakoreninjene in so zrasle z okoljem, v katerem to ljudstvo živi, je zelo težko nadomestiti s pristnimi krščanskimi navadami. Kako iztrebiti mnogoženstvo, priležništvo, žrtve pokojnim, vražarstvo in mnogo drugih stvari, na katere so močno navezani in to velikokrat iz nepotrebne bojazni. Kako privedi sicer pohlevno ljudstvo in dobrega značaja, da bo cenilo krščanske kreposti: čistost, ponižnost, ljubezen, odkritosrčnost? Te težave so veliko večje kot pa slabe ceste, nevarni hudourniki, prehrana in stanovanje.

Mi Evropejci imamo za seboj že dva tisoč let krščanstva, za mnoge Malgaščane pa ni zasvetil niti prvi dan. Milost božja veliko stori, a tudi navade prejšnjih rodov imajo svoj vpliv. Ne ostane drugega kot moliti, delati, upati. Bog bo dopolnil, kar manjka.

Pastirski prizor z južnega dela Madagaskarja, kjer je misijon lazaristov

PO MISIJONSKEM SVETU

MISIJONSKE ZDRAVNICE — Družba misijonskih zdravnic (Medical Sisters) s sedežem v Filadelfiji (ZDA) nam je znana po sestrah Žužkovih, ki so članice te redovne skupine. Naglo se širi in v misijonskem svetu ogromno dobrega stori. Leta 1965 so v svojih bolnišnicah oskrbovale 200.000 bolnih. Ustanoviteljica dr. Ana Dengel in sedanja vrhovna predstojnica družbe je lani 23. maja v rodni Tirolski dobila izredno visoko odlikovanje kot za človeštvo zaslužna žena. Podelil ji ga je deželni predsednik Wallhöfer v Innsbrucku.

KDO DA NAJVEČ MISIJONARJEV? — Po statistiki, ki jo je izdelal misijonski list Kontinente, si procentualno slede posamezne države takole: *Irskaja, Holandija, Belgija, Švica, Nemčija, Francija, ZDA, Italija, Avstrija.* Treba je pomisliti, da misijonsko delo narašča, procentualno pa poklici padajo. *Konciliska misel, da ni mogoče ločiti v dvoje Cerkve in misijonov, ampak je to eno in isto, bo morala prodreti globoko v krščansko življenje, da bo iz teh pristinih tal moglo vzkliti zadostno število poklicev.*

OTROCI IN MISIJONI — Misijonska misel med otroki mora biti prisotna, če naj se razvijejo v cele katoličane. Zato je še vedno aktualno Sveto Detinstvo kot papeška otroška misijonska organizacija. Namen je vzgoja. A kaj otroci že kot otroci poleg molitve in malih žrtev zmore-

jo, je pokazalo Detinstvo v zapadni Nemčiji. Lani je štelu blizu milijon 800.000 članov. Naravnost preseneča pa, da so ti otroci z majhnimi prihranki zbrali za misijone samo leta 1965 šest milijonov nemških mark. In do zdaj so po geslu "Otroci krščanskih dežel za otroke v misijonih" financirali tale podjetja: zavetišče za otroke-begunce v Hongkongu, malo semenišče v Paragvaju, šolo za slepe in gluhoneme v Indiji, natisek verskih knjig v Vzhodni Afriki, zabavišče za 200 otrok v Kongu, otroški vrtec v Južni Afriki, otroško bolnišnico v Burundi, šolo za katehiste v Manili; v načrtu pa imajo letalo za Brazilijo, otroško "Mesto miru" za m. Terezijo v Indiji, zavod za pohablence v Kamerunu itd.

KDO IMA BODOČNOST? — Po statistiki Združenih narodov imajo mladine pod 20 letom: *Evropa 32,6 odstotkov; SSSR 36,9, ZDA 39,6, Indija 49,2, Južna Amerika 50,1, Črna Afrika 53,2 odstotkov.* Ni pa navedbe za Kitajsko, kjer se ljudstvo bliskovito množi in državna oblast v nasprotju z drugimi pospešuje čim številnejša rojstva.

AFRIŠKA GLASBA — Dva strokovnjaka, prof. Kirby in prof. Gruber, sta ob dolgem študiju svetovne in posebej afriške glasbe polna navdušenja za poslednjo. Po njunem mnenju ni evropska "dur - mol" glasba nič v primeri z bogastvom zamorske glasbe, ki ima to posebnost, da so v eno zlitih trije najvažnejši glas-

beni elementi: beseda, melodija in ritem. „Zapadnjaki moramo sestiti k nogam kakega afriškega glasbenika in se učiti od njega...“, tako meni prof. Gruber. Ta glasba, trdita oba muzikologa, je polna veselja. Dočim se je evropsko krščansko čutenje osre- se dotočilo v križ, se afriško vzpenja k resnici vstajenja, poveličanja. Vsta- jenjska radost preveva zamorsko glas- bo. ((Seveda ne tisto „zamorsko“ glasbo, ki je preplavila Ameriko in Evropo.) Da bi to glasbo prelili v bogoslužje, so se pričele na mnogih krajih ustanove, ki se ukvarjajo s študijem in širjenjem domače muzi- ke. Prof. Gruber je začel s celim

institutom v Grahamstownu v Južni Afriki, kjer naj bi se pri njem in pri usposobljenih učiteljih, ki mu po- magajo, izurila cela vrsta za glasbo nadarjenih mladih ljudi.

MISIJONARJI SPET V ŠOLI — Klasičen zgled, kako so misijonarji razumeli Cerkev, so pokazali Nemci. Lani je prišlo domov na oddih in zbi- vanje sredstev 120 nemških misijo- narjev iz 36 različnih redovnih družb. Pa se niso hoteli založiti le s telesno okrepitvijo in materičnimi prispevki. Hoteli so več! V Königssteinu so jim priredili študijski teden. Proble- matika koncila in njihova je eno, a

Pri sveti maši, ki jo je v stolnici sv. Petra daroval Pavel VI., so peli japonski otroci Pozdravljena Kraljica; pri darovanju so prinesli darove zastopniki azijskih narodov; po maši je sveti oče prejel zbirko kitajskih umetnin; v posebni avdienci je sprejel skupino Kitajcev. Ko pa je naslednjo nedeljo iz svoje študijske sobe kot običajno pozdravil vernike na trgu, je med drugim pozdravil „carigrajskega patriarha Atenagorasa“ in ostale vzhodne patriarhe in s tem opozoril na vesoljnost Cerkve.

ireba jo je poznati. Bil je vroč, cel teden trajajoči misijonski dialog. In profesorji, najvišje avtoritete, so tu in tam obstali in na misijonarjevo vprašanje priznali: Ne vem... Predvsem pa je živo udarilo vprašanje: Kaj ni vse naše učenje in misijonarjevanje preveč evropsko? Iskanje novih oblik, novih načinov je postalo neodložljiva zahteva. In takoj je bil storjen dvojen sklep: Za mlade misijonarje, ki se šele pripravljajo na bodoče delo, je treba napraviti temeljite seminarje; za misijonarje pa, ki prihajajo s terena, je treba vsako leto organizirati podobne tečaje. In eden najboljših strokovnjakov profesor Glazik MSC je vzel v roke vodstvo vsega tega.

“AFRICA, ADDIO” — Ta film, ki ga je izdelal Guelterio Jacopetti, znan po svojem diskutiranem dokumentarnem filmu “Mondo cane”, so ostro obsodili vsi misijonski časopisi. Poleg znane obsodbe, ki jo je bil film deležen, da je namreč Jacopetti insceniral namenoma krute in krvave prizore, je film obsodbe vreden tudi zato, ker kaže nizkost črne Afrike in povišuje belce, „anгле miru“, kar je seveda velika krivica afriškim narodom. Po mnogih deželah je bil film prepovedan; drugod so ga izžvižgali in javno obsodili. Sprejemajo ga le ljudje, ki jih žeja krvavih senzacij in so prežeti z rasno mržnjo. Film so januarja letos vrteli tudi v Buenos Airesu; naletel je na odklonilne kritike na levi in na desni.

DOGODKI V SUDANU — Najbolj je svetu odkril dogodke v Sudanu ameriški žurnalist Anthony Carthew. Njegovo poročilo v angleških časopisih je prišlo tudi v afriški tednik “Jeune Afrique”, ki ga izdajajo v Tunisu. Tako je vsa črna Afrika zvedela, kaj se je dve leti dogajalo v južnem Sudanu, kjer je vlada nasilno hotela islamizirati črnce. Dva različna svetova: Arabci in afriški rodovi že stoletja žive v napetosti. Razumljivo, da so želeli dobiti samostojnost v isti državi črnopolti prebivavci

treh južnih sudanskih provinc. Hartum je odgovoril s preganjanjem, ki je za celo tretjino skrčilo črno prebivalstvo: ogromno so jih pomorili, cele vasi požgali, cel milijon pa jih je zbežalo v sosedne države: Abesinijo, Kongo in Ugando. Še zdaj prav slabo oskrbljeni umirajo po begunških taboriščih. Naravnost nerazumljivo, da vlada v Hartumu po vseh teh grozotah, ki so se svetu razkrile, še vedno vodi rasni boj. Tudi ti izbruhi sovraštva morajo pretrpeti svet in ga nagniti, da prisluhne Cerki, ki oznanja evangelij miru in bratske ljubezni med vsemi narodi.

DIALOG Z MUSLIMANI — Že v temeljni okrožnici o Cerki na koncilu so omenjeni muslimani, „ki z nami častijo enega Boga“. Tajništvo za nekristjane je začelo izdajati poseben bilten, ki naj pospešuje priprave za resen dialog med kristjani in muslimani. Poleg strokovnjakov, ki ta dialog pravzaprav že nekaj deset let pripravljajo, so k delu pritegnili misijonarje, ki so jih v to posebej določili posamezni škofje tistih misijonskih pokrajin, kjer je pretežno muslimanski življenj. Razpravljanje naj bi bilo v oporo ostalim misijonarjem, zlasti osamljenim, ki nimajo časa za globlji študij. Že pa so ustvarili tudi tri ustanove, ki naj ta dvogovor z muslimani podpirajo: Institut za arabske študije v Rimu, Arabsko krščansko enciklopedijo, pa Islamsko-krščanski leksikon.

LAIKI V MISIJONIH — Lani je imela svoje svetovno zborovanje svojevrstna organizacija: Mednarodne pomočnice. To je docela laična in strogo misijonska združba, ki ima že 300 članic 25 različnih narodnosti. V misijonih delajo te članice v 19 različnih skupinah: 16 jih je v Afriki, 6 v Evropi, 5 v latinski Ameriki, 4 pa v ZDA. Koncil jim je dal novih pobud. Ko drugod šele teoretizirajo o sodelovanju laikov tudi v misijonih, ta ustanova iz bogatih izkušenj svojega 25-letnega obstoja v koncilskem duhu utira nova pota in išče

Prvi domači škof v Laosu, mons. Kin, je po koncilu obiskal svojega bivšega vzgojitelja, našega nekdanjega misijonarja Joška Bevca SDB (na desni). Kakšno zadoščenje mora biti za misijonarja tako srečanje!

novе oblike. Sovladanje je misel, ki je prodrla na lanskem zborovanju. V vodstvu je šest oseb: dve Italijanki, 1 Kitajka, 1 Američanka, 1 Belgijka in 1 Francozinja.

KATOLIŠKE ŠOLE ZA NEKATOLIČANE — To vprašanje je v zadnjih letih posebno v Indiji predmet vročih razprav. Ali ni le podpiranje zmote? Rezultati so namreč taki, da je malo spreobrnjenj, pač va gojenci takih šol potem postanejo boljši hinduisti ali boljši muslimani. Indijski misijonar Jožef Neuner SJ se loteva tega vprašanja, ko razmišlja o misijonu in dialogu. Da take šole ustvarjajo lepo razpoloženje ne le v gojencih, ampak pri vsem narodu, je premajhen razlog za njihov obstoj. Te šole morajo vzgajati celotne, moralno visoke in zrele osebnosti. Ta

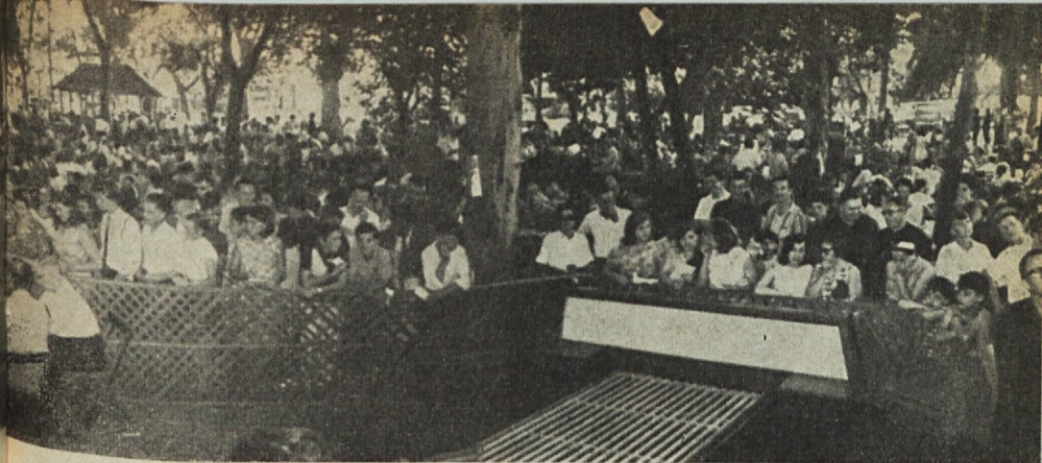
cilj v veliki meri dosežajo. A pater je prepričan, da morajo te šole biti živa krščanska pričujočnost, da bodo tako gojence pripeljale čim dalj na poti njegovega odrešenja. Uspeh je še v tem, da so dobri in prepričani hinduisti ali muslimani. Če v tem prepričanju in resnem prizadevanju za pošteno življenje umro, bodo našli svoje zveličanje, ker so anonimni kristjani. Bo pa ta vzgoja v mnogih ustvarila podlago, da bodo šli v iskanju Boga še stopnjo naprej. Statistično ni mogoče naštevati spreobrnjenj, a vse vzgojno, šolsko in karitativno delo v misijonih je vodstvo ljudi k odrešenju. Seveda s pogojem, da ni to le nekako tehnično šolanje in zgolj človeška pomoč bližnjemu, ampak da je vse to delo neprestana pričujočnost Kristusove resnice in ljubezni.

16. MISIJONSKA

Spet smo se Slovenci v Buenos Airesu in okolici vrgli v akcijo za pomoč vsem slovenskim misijonarjem. Propaganda je poudarjala: „Enkrat samkrat na leto prosimo za naše misijonarje — okrog tradicionalne misijonske veletombole.“ In res: Ob misijonski nedelji se zavzemamo za splošno misijonsko delo Cerkve; tudi DŠV je ustanova vesoljnega misijonstva — za slovenske misijonarje posebej je pa ta naša tombola. Mnogi pravijo, da je posrečen ta en sam, pa krepak vsakoletni sunek njim v pomoč. Res, če bi celo leto, ob različnih priložnostih in na različne načine moledovali za misijonarje, bi gotovo veliko manj skupaj spravili kot pa s to velikopotezno enkratno akcijo. Pa tudi zato je dober ta enkratni sunek: Slovenska katoliška skupnost v Velikem Buenos Airesu je pravzaprav majhna, komaj kakih 5 tisoč duš šteje, pa ima kar osem središč z lastnimi prostori, organizacijami in podvigi. Tako je razumljivo, da je vsak center poln svojega lastnega življenja in se za skupne akcije le težko večkrat odtrga. „Enkrat samkrat na leto...“ za vse slovenske misijonarje, to pa!

Tudi letos se je zbralo vsaj 2.000 ljudi. Le še luhansko vseslovensko romanje doseže in preseže to številko. Ta in oni se že leta sprašuje, kaj je na teh misijonskih tombolah, da pride toliko ljudi. Mi imamo odgovor: Nekaj, ker so te tombole res že tradicionalne in so se jih ljudje že kar navadili, jih vzeli v svoj letni program; nekaj zaradi dobre propagande, ki zna ljudi spraviti v zanimanje za stvar; nekaj, ker je organizacija tombol dobra in prireditev poteka v prijetnem vzdušju in redu; nekaj tudi zaradi zares vrednih, deloma kar senzacionalnih dobitkov; nekaj, ker je misijonska stvar splošna zadeva in se vsak čuti prizadetega; pred vsem pa — o tem smo prepričani — ker so slovenski misijonarji med nami splošno priljubljeni in poznani

VELETOMBOLA

po Katoliških misijonih, ki so v Argentini precej razširjeni; rojaki jim iz srca radi priskočijo na pomoč, „vsaj enkrat na leto“ in to množično.

Posebno pospeši tako veliko udeležbo takoimenovana avtomobilska akcija pred tombolo: Letos je šlo kar sedem skupin misijonskih propagandistov z avtomobili osebno obiskovat rojake po domovih in jih pridobivati za stvar; na sto in sto domov so obiskali, jih založili s propagandnim gradivom, jim ponudili tablice v nakup v predprodaji in tudi dobitke so pobirali ali pa prispevke za nakup dobitkov. Po našem tedenskem časopisju smo s članki in oglasi vzbujali razpoloženje in razlagali vse potrebno. Svoj delež je dodalo tudi vreme, ki nam je bilo letos še posebno naklonjeno.

Tombola je bila v nedeljo 8. januarja, na istem kraju kot lani, pač idealnem prostoru, po dobroti č.g. Janka Mernika SDB. Kot posebna privlačnost je bil glavni dobiček, vreden 185.000 pesov: moderna spalnica, ki pa sta jo slovenska podjetnika, oče in sin Milharčič dala za 60.000 pesov, torej komaj za tretjino kupne cene. Drugo, kar je tudi privlačilo, je bilo 70 kitajskih podob v lepih okvirih, ki so bile deloma tombolski dobitki, deloma (30) pa dobitki zaključnega žrebiranja na posebne srečke „Bog povrni“, ki so jih prejeli vsi, kateri so darovali kak dobiček ali pa denar vsaj v vrednosti 100 pesov, ali pa ki so pri vходу na tombolski prostor darovali vsaj 100 pesov kot prostovoljni prispevek. Vsega skupaj je bilo 140 kvatern, 100 činkvinov, 80 tombol in 30 podob za „Bog povrni“. Iger pa letos nismo imeli, razen „Vsaka zadene“, pa je bila tako oblegana, da so vse srečke šle. Tudi tombolske tablice so vse pošle že pred začetkom klicanja števil, čeprav jih je bilo več kot lani, nad 8000...

Da je tombola še posebno letos lepo potekala, je pač vzrok v tem, ker so glavni organizatorji posla vedno bolj vajeni, saj so že šestnajstič vse to organizirali, oziroma sedemnajstič, če prištejemo veliki dr. Janežev srečolov, ki je bila prva prireditev te vrste. Tudi komisija, ki je vsako leto ista, razen te ali ene spremembe, je vedno bolj vajena hitrega poslovanja. Skavti in skavtinje so zelo učinkovito obvladali red zlasti okrog razstavnega prostora.

Glavni dobitek je zadel to pot eden od Argentinec domačinov, ki jih naši rojaki s seboj povabijo in ki se tako lepo počutijo med Slovenci, čeprav smo na tombolah Slovenci ogromna večina. Ljudje so mu s ploskanjem čestitali, posebno še, ko jim je povedal svojo odločitev, da daruje za slovenske misijonarje 20.000 pesov (kar je tudi že izpolnil). Ostale tombole so si tudi letos ljudje lahko izbirali med vsemi 80 dobitki. Lepo je bilo videti, kako je vsak našel kaj prav primerne zase: gospodinja pralni stroj, mati kitaro za svoje fante, sin ventilator za bolnega očeta v postelji, mladi očka z dvema hčerkicama ob sebi krasno, veliko punčko, prvi mah poganjajoči fant pa Remington brivski aparat, šolarček, transistorni radijski sprejemnik itd. Tudi kitajske podobe so vzbujale veselje in občudovanje in vsak, ki jih je zadel, jih je kazal omizju in okrog stoječim.

Odveč bi bilo, če bi kronist opisoval še vse druge podrobnosti, ker se itak leto za leto ponavljajo. Omenimo pa vsaj še to, da je bilo letos na prireditvi tudi zastopstvo rojakov iz Kanade, Anglije in domovine: svojci, ki so prišli obiskat rojake, le-ti pa so jih popejlali doživljat to čudo slovenske skupnosti v Argentini: misijonsko veletombolo.

Zakaj pravimo čudo? Ker je res čudovito, sredi gospodarsko tako slabo stoječe dežele spraviti skupaj čistega dobička za misijonarje kar 2.000 dolarjev na eni sami prireditvi. Da drugod znate presoditi vrednost te vsote, naj rečemo, da je mesečna plača dobrega delavca tu komaj 100 dolarjev. Pri lanski tomboli smo bili vsi zavzeti ob rekordu: 1.500 dolarjev

čistega dobička. Letos, ko se je dolar tako podražil, smo rekli, da bomo zadovoljni z istim dosežkom. Ker pa se je število misijonarjev povečalo na skoraj 60 in ker bi vsakemu radi od tombole dali vsaj 30 dolarjev povprečno, smo sanjali o 1.800 dolarjih. No, pa smo jih z združenimi močmi „rodili“ kar 2.000.

Tablic je bilo prodanih za 485 tisoč pesov; ljudje so darovali za dobitke 156.000 pesov; pri vходу smo prostovoljnih prispevkov nabrali za 47.000; darovi teh, ki so zadeli najvišje dobitke, so dali 30.900 pesov; igra "Vsaka zadene" je prinesla okrog 30.000 pesov; Slovenska harnilnica je za oglase na hrbtu tablic plačala 12.000 pesov; pojedli in popili pa so udeleženci za 148.000 pesov. Se pravi, da je bilo (ne upoštevajoč darovane dobitke) dohodkov prireditve okrog 905.000 pesov. Izdatki pa so bili: nabava dobitkov, 167.000 pesov; natisk tablic, propagandna brošura, ostale tiskovine 30.000 pesov; oglasi v časopisju bodo stali kakih 15.000; najemnina miz, stolov, pladnjev in kozarcev za 2000 udeležencev, 30.000 pesov; stroški za hrano in pijačo, 88.000; zvočna aparatura, 12.000, odškodnina za prostor in čiščenje, 8.000; razstavnii oder, 5.000, prevozi in razne drobnarije, 10.000 pesov. Vseh teh stroškov je okrog 365.000 pesov. Odštejemo jih od 905.000 pesov dohodkov, pa ostane čistega za slovenske misijonarje 540.000 pesov, ravno 2.000 dolarjev, če kupimo dolarje po 270 pesov, kar se nam je za čez 1.500 dolarjev že posrečilo; nabavili smo jih deloma pred tombolo, deloma pa takoj po uspešni prireditvi.

Ko boste tole brali, dragi rojaki, bo vseh 2000 dolarjev že v rokah hvaležnih misijonarjev v Indiji, na Japonskem, pred vrati Kitajske, v Siamu, v Vietnamu, na Javi, po afriških deželah... Koliko dobrega bodo ti dolarčki storili! Pa ne le misijonarjem in njim zaupanim dušam, ampak predvsem nam samim, ki smo jih z dobrim namenom skupaj spravili! Bog ne ostane ničesar dolžan!

Še besedo k objavljenim fotografijam: Na straneh 92 in 93 se vidi sestavljena slika množice udeležencev; naslednja stran kaže predsednika Slovenske misijonske zveze, ko

pozdravlja udeležence, pa argentince, ki je zadel glavni dobitek, in slovensko dekle, ki si je izvolilo velik ventilator; slike na strani 95 kažejo prizore z razstave dobitkov in igranja tombole. — Vse slike je iz prijaznosti izdelal g. Erjavec Lojze.

Slovenska misijonska zveza se v imenu slovenskih misijonarjev za opravljeno veliko delo požrtvovalne ljubezni srčno zahvaljuje vsem, ki so kakor koli sodelovali, in kliče: Nasvidenje na 17. misijonski veletomboli!

L. L. CM

ZA VZDRŽEVALNINE GOJENCEV BARAGOVEGA MISIJONIŠČA

Od zadnje objave so se plemenitim dosedanjim darovavcem pridružili še naslednji posamezniki:

N. N., Toronto, Kanada, v čast Odrešeniku sveta, za bogoslovca Baragovega misijonišča, 150 dolarjev.

N. N., New York, po Ligi, v čast in hvalo Mariji, ki nam je rodila Odrešenika, 200 dolarjev.

Srčno zahvaljeni in Bog plačaj tisočkrat:

Položaj vzdrževalnin je potemtakem sedaj tak:

1. — V čast Odrešeniku sveta, 2.000 pesov, 370 dolarjev in 30.000 Lir.
2. — V čast Mariji, Kraljici misijonov, 1.310 dolarjev in 10.000 Lir (preseženo)
3. — V čast apostolu misijonov, sv. Paulu, 155 dolarjev.
4. — V čast zavetnikoma misijonov, sv. Frančišku Ksaveriji in Mali Tereziji, 105 dol.
5. — V čast sv. Vincenciju Pavelskemu, 320 dolarjev.
6. — V proglašitev Barage blaženim, 285 dolarjev.
7. — V dvig škofa Slomška na oltar, 2.500 Lir in 50 dolarjev.
8. — V spomin škofa Rožmana, 435 dolarjev.
9. — V spomin padlim domobrancem, 150 dolarjev.
10. — V zahvalo slovenskim misijonarjem. 33.000 Lir in 100 dolarjev.

K požrtvovalnemu sodelovanju vabi

BARAGOVO MISIJONIŠČE

"KATOLIŠKI MISIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje Franc Sodja C.M., upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: Loubet 4029, Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska Slovenska tiskovna družba "Editorial Baraga", Pedernera 3253. S cerkvenim dovoljenjem.

Ovitek in zaglavja: Jure Vombergar

NAROČNINA: V Argentini in sosednih deželah: navadna 600, podporna 1.200, dosmrtna 6.000 pesov. V ZDA in Kanadi: 3 (6, 40) dolarjev. V Italiji 1.600 (3.200, 20.000) lir. V Avstriji 60 (120, 800) šilingov. V Franciji 12 (24, 160) NF. V Angliji 1¼ (2½, 16) funtov. V Avstraliji 3 (6, 40) dolarjev.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, Loubet 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires. — Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA.: Rev. Charles A. Wolbang CM, St. Joseph's College, P.O. Box 351, Princeton New Jersey, 08540. — Mr. Rudi Knez 679 E. 157th St., Cleveland, Ohio 44110. — Mrs. John Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741.

Kanada: Župnija Marije Pomagaj: 611 Manning Ave, Toronto 4, Ont. Za Ontario (razen Port Arthurja) in za Quebec: Rev. John Kopač CM, 739 Brown's Line, Toronto 14, Ontario. Za Montreal in okolico: Rev. Stanislav Boljka CM, 405 Marie Ane East, Montreal, P. Q. Za Pot Arthur (Ontario) in za vso ostalo srednjo in zapadno Kanado: Rev. Jože Časl CM, 95 Macdonald Ave, Winnipeg 2, Man.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.

Francija: Louis Klnačar CM, Rue de Sévres 95, Paris VI.

Avstrija: B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt. — Rev. Alojzij Luskar, Kamen 14, P. Kanzian i. J. Kärnten. — Rev. Miklavčič Anton, Spittal a/Drau, Kapellengasse 15, Kärnten.

Anglija: Rehberger Gabrijela, 132, George Street, Bedford.

Avstralija: Franc Vrabec, Baraga House, 19 A'Beckett Str., Kew, Vic., Australia.

IZ VSEBINE TE ŠTEVILKE

Iz misijonskega odloka — Misijonar — Cerkev nad frontami — Li - Tai - Poju — P. Jože Kokalj odgovarja na vprašanja — Nova laična misijonarka — Dva iz rodu velikanov — Noč v tujini — Madagaskar — Po misijonskem svetu — 16. misijonska veletombola.

LEPO SE PRIPOROČAMO ZA PORAVNAVO NAROČNINE!

SVET KRISTUSU!
KRISTUSA SVETU!

Correos Argentino Suc. 34 (B)	TARIFA REDUCIDA
	CONCESION 5612

Registro de la Prop. Int. N° 860.246
Domicilio legal, Cochabamba 1467.
Director responsable, Lenček Ladislav
Buenos Aires